

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Quid de prædestinatione Semipelagiani docuerint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

credulitatem voluntatum. Et hoc modo Prædeterminationem hæresim putabant excludere, solvendo scilicet antecedentiam & efficiaciam divinæ voluntatis, & recurrendæ ad præscientiam absolutam vel conditionatam futuri consensûs voluntatis humanæ.

9 Aliud doctrinæ Massiliensis dogma erat, prædeterminationem non esse ita infallibilem, quod non posset numerus prædestinatorum minui, vel augeri, & perseverantia semel donata, de facto amitti: Nec acquiescunt (inquit Prosper citatâ Epistolâ) prædestinatum electorum numerum nec augeri possent minui, ne locum apud infidelis, & negligentes cohortationem incitamenta non habeant Et Hilarius in Epistola eam ad Augustinum: Iude est quod & illud pariter non accipiunt, et eligendorum reprobatorumque esse definitum numerum velint.

10 Item asseriebant (ut Prosper & Hilarius in iisdem Epistolis referunt) quantum ad Deum pertinet, paratam esse æqualiter omnibus vitam æternam; quantum autem ad arbitrii libertatem, ab eis eam apprehendi, qui Deo sponte credunt, & auxilium gratiæ merito credulitatis accipiunt.

11 Denique in Augustini de prædeterminatione & reprobatione doctrinam acriter invehebantur, & dicebant eam istum inducere arbitrii libertatem auferre, gignere desperationem in peccatoribus, otium & ignaviam in Sanctis, orationis studium extinguere, laudem bonis operibus detrachere, & homines ad licentiam & dissolutionem vitæ incitare; addebantque, ea quæ de vocatione electorum secundum populum, & gratia prædeterminatione, idem S. Doctor contra Pelagianos disputans scripserat, Ecclesiastico sensui, & Patrum qui eum præcæderant opinioni esse contraria; ut patet ex Epistolis Properi & Hilarii sæpe citatis, & ex libris Fausti Regienfis de libero arbitrio: Multum (inquit Prosper) qui in Massiliensi urbe constitunt, Sanctitatis tuæ scriptis, quæ adversus Pelagianos hæreticos condidisti, contrarium putant Patrum opinionem & Ecclesiastico sensui, quidquid in eis de vocatione electorum secundum Dei propitium disputasti &c.

Ex his Semipelagianorum dogmatibus, quædam sunt hæretica, & ab Ecclesia damnata; alia non sunt erronea, sed ab Ecclesia tolerata.

§. II.

Quid de viribus liberi arbitrii, in iis fidei, & postremo in fide & sanctitate perseverantia, Semipelagiani senserint?

12 Totius controversiæ inter Augustinum & Massilienses fundamentum & cardo erat, utrum à Deo vel ab homine capienda sint bene beatæque vivendi primordia; uter felicitatis author & architectus sit homo, an Deus? Ille Dei causam & gratiæ agebat; hî partem hominis & liberi arbitrii sustinebant; ille Deo fortem hominis committebat; hî ex infirma libertate pendere volebant; fortis ille & invictus gratiæ defensor, voluntatem humanam divinæ humiliter subiciebat; libertatem isti superba impietate præferebant; ac de liberi arbitrii viribus nimis altè sentiebant. Etenim ut refert Hilarius in Epistola ad Augustinum, in voluntate nostra vires ad bene operandum distinguuntur à viribus ad bene desiderandum, petendum, credendum &c. quæ pertinent ad initium bonæ operationis; ad-

A debantque; quod voluntas nostra, dū esset integra ante lapsum, poterat non solum petere & desiderare, sed etiam bene velle & operari, ad eoque quod tunc gratia adjuvabat hominem bene volentem & operantem, seu bonam ejus voluntatem: corrupta tamen per peccatum originale natura, non remanere volebant in nobis vires ad bene operandum, & rectè volendum (quæ sunt operationes hominis sani) sed tantum ad desiderandum salutem, & petendum remedium; & has vires dicebant esse semina quædam virtutū naturaliter insita animæ nostræ. Et quia nemo potest desiderare salutem, & eam petere, nisi prius credat Salvatorem, ideo etiam credulitatis affectum ex nostra voluntate esse, gratiamque Christi antecedere affirmabant: sicut æger licet non habeat vires ad ambulandum, & faciendum alia operâ hominis sani; potest tamen desiderare salutem, & querere medicum, ac petere medicinam. Unde ita in iis bonæ voluntatis, non in solo credulitatis affectu, sed etiam in petitione, pulsatione, desiderio sanitatis, & similibus actibus imperfectis constituebant; dicebantque illa in hominibus prærequiri, ut Deus gratiam ad credendum, sperandum, diligendum, alios ad us perfectos eliciendos, tribuat; ad eoque gratiam Dei non fovere nisi hominem jam apperentem Dei gratiâ, nostralque Deus expectet voluntates, ut purgari & sanari velimus, non autem per suam gratiam efficiat ut sanitatem animæ queramus ac desideremus. Idque asseriebant, tum ne Deus videatur injustus, & personarum acceptor, quosdam suâ gratiâ præveniendo, alios verò relinquendo ac spernendo: tum etiam ne naturalis arbitrii nostri libertas, & inclinatio ad bonum & per originale peccatum omnino extincta videatur, si nequidem sanitatem suam homo ex se possit desiderare, ac petere, opemque medici implorare. Unde Hilarius in Epistola ad Augustinum de Massiliensibus ait: Conveniens asserunt veritati, vel congruum prædicationi, ut cum prostratus, & nunquam suis viribus surrecturus, annuntietur salutis obvianda occasio, eo merito quo voluerint & crediderint à suo morbo se posse sanari, & ipsius fidei augmentum, & totius sanctitatis suæ consequantur augmentum.

13 Quod autem de inchoatione fidei, hoc etiam de in ea usque ad finem perseverantia dicendum esse putabant, nimirum utramque humanæ voluntati pariter adscribendam, ut asserit D. August. lib. de dono persever. cap. 17. ubi ait: Initium fidei, & usque in finem perseverantiam, sic in nostra constituunt potestate, ut Dei dona esse non putent, neque ad hæc habenda atque retinenda Deum operari nostras cogitationes & voluntates: cetera verò ipsi dare concedunt, cum ab illo impetrantur credentis fide. Et inferius: Sed hæc, inquit, ut à Deo dentur nobis, fides impetrat, quæ incipit à nobis: quam fidem & incipere habere, & in ea usque in finem permanere, tanquam id non à Domino accipiamus, nostrum esse contendunt. Et iterum nonnullis injectis: Ad sola illa exhortantur dona, quæ non à Deo dari, sed à nobis esse contendunt, sicut sunt initium fidei, & in ea usque ad finem perseverantia. Hinc apud S. Properum, fidem & permansionem in fide, ad præscientiam, non ad prædeterminationem revocabant, dicentes: Qui autem credituri sunt, quive in ea fide, quæ deinceps per Dei gratiam sit juvanda, mansuri sunt, Deum præfuisse ante mundi constitutionem, & eos prædestinasse. Errabant